

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Oostvaardersoevers (Programatische Aanpak Grote Wateren)

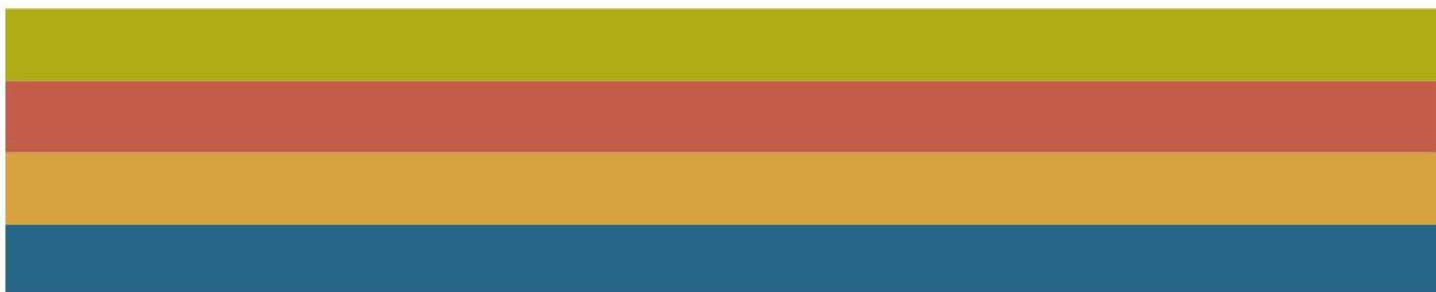
Tussentijds toetsingsadvies over het milieueffectrapport

7 april 2022 / projectnummer: 3453

35 JAAR

onafhankelijk en deskundig advies

1 Advies voor de inhoud van het MER

Rijkswaterstaat wil samen met regionale partners¹ het Markermeer, de Oostvaardersplassen en de Lepelaarplassen ecologisch beter met elkaar verbinden in het project *Oostvaardersoevers*. Dit moet een bijdrage leveren aan een toekomstbestendig zoetwater ecosysteem (TBES). Het project maakt deel uit van de Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW)² en de Agenda IJsselmeergebied 2050³ en geeft uitvoering aan maatregelen uit de Rijkstructuurvisie Amsterdam–Almere–Markermeer (RRAAM)⁴.

De milieugevolgen worden in twee fases onderzocht. De eerste fase van het onderzoek is nu gereed. In het rapport⁵ daarover, MER fase 1 genoemd, zijn alternatieven voor Oostvaardersoevers en de milieugevolgen ervan met elkaar vergeleken. Op grond daarvan is een voorkeursalternatief voor 2030 gekozen, en een te realiseren *voorkeurseindbeeld* voor 2050, het 'VKE'. Met een voorkeursbeslissing wordt deze keuze vastgelegd. De effecten van het VKE zullen in het vervolgonderzoek in meer detail worden uitgewerkt en in een MER fase 2 worden beschreven.

In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER fase 1. Ook doet ze aanbevelingen voor het vervolgonderzoek.

Wat blijkt uit het MER fase 1?

Uit het MER blijkt dat zowel het Markermeer als beide binnendijkse plassen met problemen te kampen hebben. In de binnendijkse gebieden komen droge perioden voor en is weinig dynamiek, en het Markermeer kent een tekort aan bepaalde voedingstoffen. Het MER beschrijft drie alternatieven voor het eindbeeld in 2050.

Uit het onderzoek blijkt dat alle drie de alternatieven een bijdrage leveren aan het verbeteren van de ecologische kwaliteit van vooral de Oostvaardersplassen en de Lepelaarplassen. Met de alternatieven kan droogte beperkt worden en voor meer dynamiek in de waterhuishouding gezorgd worden, wat de kwaliteit van de natte natuur en daarmee verbonden soorten ten goede komt. Alternatief 2 scoort van de drie alternatieven het beste, omdat deze positieve effecten heeft op alle drie de gebieden en het grootste positieve effect heeft op verbindingen voor bijvoorbeeld vis en toevoer van voedingstoffen naar het Markermeer. Dit alternatief wordt daarom als basis van het voorkeursalternatief en voorkeurseindbeeld gekozen. Het VKE gaat wel uit van maatregelen met een kleinere omvang dan in alternatief 2 onderzocht. Uit

---

¹ De provincie Flevoland, de gemeenten Lelystad en Almere, Waterschap Zuiderzeeland, Staatsbosbeheer en Het Flevo-landschap.

² Zie over de PAGW pagina 62 van het MER, <https://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/water-ruimte/ecologie/programmatische-aanpak-grote-wateren/> en het advies van de Commissie: <http://commissiemer.nl/adviezen/3355>.

³ Ministerie van IenW, 2018. Agenda IJsselmeergebied 2050 *Krachten bundelen voor het Blauwe Hart*.

⁴ RRAAM, 2013. Het advies van de Commissie hierover <http://commissiemer.nl/adviezen/2518>.

⁵ *Oostvaardersoevers, Milieueffectrapportage (MER) 1e fase*, november 2021, Tauw–Sweco in opdracht van Rijkswaterstaat/Provincie Flevoland.

het MER fase 1 wordt daarnaast duidelijk dat de aanleg van de maatregelen tot beperkt negatieve gevolgen kan leiden op beschermde natuur en dan specifiek voor vogels.⁶

Wat is het advies van de Commissie?

De Commissie van oordeel dat het MER fase 1 nog niet alle essentiële informatie bevat om het milieubelang volwaardig te kunnen meewegen bij de voorkeursbeslissing voor Oostvaardersoever. Het gaat om de volgende punten:

- Een analyse van de bijdrage die het project kan leveren aan de doelen voor de Kaderrichtlijn water en Natura 2000 ontbreekt. Hoewel het aannemelijk is dat het project een positieve bijdrage levert en met de keuze voor alternatief 2 het best scorende alternatief is gekozen, is het voor de initiatiefnemer en bevoegd gezag essentieel om meer zicht te hebben op de omvang van de positieve bijdrage. Met name het zicht op potenties voor doelsoorten of combinaties daarvan (visetende watervogels, moerasbroedvogels, plantminnende vissoorten en dergelijke) is relevant, nu het functioneren van het ecosysteem het halen van de instandhoudingsdoelen in de weg staat. Voor visetende watervogels in het Markermeer is bijvoorbeeld de beschikbaarheid en bereikbaarheid van leefgebieden van spiering een belangrijk knelpunt; brengt het project Oostvaardersoever het halen van de doelen dichterbij, en zo ja in welke mate? De omvang van het positieve effect voor verschillende soortgroepen kan verschillen, maar dit wordt nu niet duidelijk.
- De conclusies voor landschap zijn niet correct weergegeven, zowel in de overzichtstabel als in de samenvatting. De drie alternatieven scoren in het MER ten onrechte allemaal licht positief op landschap, terwijl uit de achterliggende tabellen en visualisaties blijkt dat er relevante verschillen zijn tussen de alternatieven. Bovendien zijn de effecten op het bestaande landschap negatief. Eventuele nieuwe kwaliteiten van een nog uit te werken ontwerp moeten hiervan los gezien worden, ook in de samenvatting van het MER.

De Commissie adviseert deze informatie eerst aan te vullen en dan pas een voorkeursbeslissing te nemen. In hoofdstuk 2 ligt de Commissie haar advies nader toe.

Waarom een m.e.r.?

Het project doorloopt de MIRT-systematiek.⁷ Dit MER gaat over fase 1, de verkenningsfase. In de verkenningsfase zijn de mogelijke oplossingen voor het realiseren van de doelstellingen van het project onderzocht. De keuze uit de alternatieven wordt vastgelegd in de voorkeursbeslissing. Voorliggend advies richt zich op het MER fase 1 en sluit aan op het eerder door de Commissie opgestelde advies over het beoordelingskader doelbereik PAGW⁸ en het advies over de notitie reikwijdte en detailniveau⁹.

Onder de Omgevingswet is voor de voorkeursbeslissing een plan-MER nodig. Na het nemen van de voorkeursbeslissing wordt het voorkeursalternatief verder uitgewerkt in de planuitwerkingsfase en vastgelegd in een projectbesluit onder de Omgevingswet. Hiervoor wordt een project-MER, met voorafgaand daaraan een nieuwe notitie reikwijdte en detailniveau, opgesteld. Als het besluit wordt

⁶ De Oostvaardersplassen en Lepelaarplassen zijn alleen in het kader van de Vogelrichtlijn aangewezen als Natura 2000-gebied. Het Markermeer is deels ook aangewezen in het kader van de Habitatrictlijn, maar alleen westoever. In dit geval gaat het dus om gebiedsdoelen voor vogels.

⁷ Na de startbeslissing doorloopt het project drie fases: de verkenningsfase (ook wel fase 1), de planuitwerkingsfase (fase 2) en de realisatiefase. Elk van deze fases sluit af met een beslissing waarmee de opgave voor de volgende fase wordt vastgesteld.

⁸ *Programmatie Aanpak Ecologie Grote Wateren, Advies beoordelingskader doelbereik*, projectnummer 3355, Commissie voor de milieueffectrapportage, 2019.

⁹ Zie voor dit advies <https://commissiemer.nl/adviezen/3453>.

genomen voor inwerkingtreding van de Omgevingswet, zal een projectplan Waterwet worden opgesteld. Het MER fase 2 dient dan ter onderbouwing hiervan.

De minister van Infrastructuur en Water (I&W) is initiatiefnemer voor het project Oostvaardersoevers. De minister van I&W (coördinerend) en de minister van Landbouw, natuur en voedselkwaliteit (LNV) zijn bevoegd gezag voor de voorkeursbeslissing en voor de m.e.r.-procedure.

Waarom een advies?

De onafhankelijke Commissie m.e.r. is bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het MER. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. De Commissie schrijft geen milieueffectrapporten, dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag – in dit geval de minister van Infrastructuur en Waterstaat en de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit – besluiten over de Voorkeursbeslissing.

De samenstelling en de werkwijze van de werkgroep van de Commissie en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. De projectstukken, die bij het advies zijn gebruikt, zijn te vinden door nummer [3453](#) op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

2 Toelichting op het advies

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe en geeft zij adviezen voor de op te stellen aanvulling. Deze adviezen zijn opgenomen in een tekstkader. Naar het oordeel van de Commissie is het uitvoeren ervan essentieel om het milieubelang volwaardig mee te wegen bij de besluitvorming over de voorkeursvariant. In de tekst wordt ook een aantal aanbevelingen gedaan. Deze zijn bedoeld om de kwaliteit van de besluitvorming, nu en in de toekomst, te verbeteren.

2.1 Bijdrage aan PGAW en TBES

Het project is minder groot van opzet en de ecologische overgangszone buitendijks is aanzienlijk kleiner dan aanvankelijk beoogd. De Commissie concludeert dat mede daardoor de bijdrage aan de robuustheid van het ecologisch systeem van het Markermeer waarschijnlijk beperkt is. Door de verdere beperkingen in het voorkeurseindbeeld ten opzichte van alternatief 2 wordt deze bijdrage verder gereduceerd. Wel is aannemelijk dat het project een betekenisvolle bijdrage levert aan verbetering van met name de ecologische systeemcondities van de Oostvaardersplassen en Lepelaarplassen.

Bijdrage aan instandhoudingsdoelstellingen en staat van instandhouding

In met name bijlage 5 van het MER wordt indicatief aangegeven wat de bijdrage van het project aan de Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW) en Toekomstbestendig Ecologisch Systeem (TBES)¹⁰ kan zijn. De bijdragen aan de doelstellingen voor Natura 2000 en de Kaderrichtlijn Water worden echter niet verder onderzocht.

¹⁰ Het Toekomstbestendig Ecologisch Systeem (TBES) richt zich op de ecologische opgave voor het Markermeer & IJmeer om te komen tot een ecologisch systeem dat veerkrachtig en robuust is, dus tegen veranderingen kan. Het bereiken van dat systeem is een ontwikkeling van tientallen jaren, waarbij de snelheid van ontwikkelen beïnvloed wordt door de behoefte aan

Het project richt zich niet expliciet op het in gunstige staat van instandhouding brengen of houden van de soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijnen waarvoor het studiegebied van grote (inter)nationale betekenis is, en evenmin op het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen voor de drie Natura 2000-gebieden. Ook de soorten die in het kader van de Kaderrichtlijn Water (KRW) van belang zijn, zijn niet betrokken bij het project. Informatie over soortgroepen of soorten die van doorslaggevende betekenis zijn voor deze doelen, kan echter kansen in beeld brengen voor meer doelbereik. Het tekstkader bevat een uitgewerkt voorbeeld hiervan voor vismigratie.

Voorbeeld: vismigratie en de bijdrage aan KRW en Natura 2000

Het doelbereik op het aspect 'connectiviteit vissen' is volgens het MER fase 1 het grootst in alternatief 1 en 2. In die zin wordt met de keuze voor alternatief 2 met het ook hierop het best scorende alternatief gekozen. Het VKA schetst twee uiterste varianten die in de planuitwerking worden onderzocht.

Een knelpuntenanalyse ten aanzien van vismigratie ontbreekt echter nog. Het MER geeft nog geen inzicht in de te overbruggen peilverschillen en voor welke vissoorten een oplossing wordt geboden. Ook binnen de Oostvaardersplassen en met name Lepelaarplassen bestaan veel barrières voor vismigratie, waar de alternatieven geen concrete uitwerking voor geven.

In het MER wordt erkend dat voor het VKE nog veel onderzoeksvragen in de planuitwerking beantwoord moeten worden. De Commissie ziet echter dat bestaande knelpunten, voor bijvoorbeeld visetende watervogels, sterk kunnen afhangen van specifieke soorten (in dit geval de beschikbaarheid van spiering of jonge vis in het algemeen) en dat nu nog niet duidelijk is of het project daaraan kan of gaat bijdragen.

De Commissie ziet daarmee dat de omvang van de positieve bijdrage van het project, in belangrijke mate afhangt van de verdere uitwerking in fase 2. Dit roept de vraag op wat de omvang is voor het aspect vismigratie en de bijdrage die vis levert aan de doelen voor KRW en Natura 2000, en daarmee indirect ook aan de doelen voor TBES en PAGW. Door nu al in te zoomen op bijvoorbeeld spiering en plantminnende vissoorten kan een beter zicht komen op de bijdrage van het project aan deze doelen.

De Commissie constateert dat de PAGW, waaronder ook het project Oostvaardersoever, een belangrijk instrument kan zijn om de habitattypen en de soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn op een landelijk gunstig(er) niveau te brengen en doelen voor de KRW te bereiken. Het MER geeft aan dat de projectdoelstelling voortkomt uit verschillende beleidskaders waaronder het voldoen aan de doelstellingen van KRW- en Natura 2000. Dit door 1) De basis op orde te brengen en achteruitgang te voorkomen, 2) Het bouwen van een stabiel en samenhangend ecologisch netwerk en 3) Ruimte realiseren om te zorgen dat ook op termijn de KRW- en Natura 2000-doelen kunnen worden gehaald.¹¹

Hoewel het project wel een positieve bijdrage levert, is het voor de initiatiefnemer en bevoegd gezag essentieel om informatie te krijgen over de omvang van bijdrage aan de KRW en de Natura 2000 doelen, voordat zij een besluit kunnen nemen over de doorgang van het project en de keuze voor alternatieven.

---

ontwikkelruimte in het gebied. Voor meer informatie wordt verwezen naar de 'Juridische strategie realisatie Structuurvisie Amsterdam - Almere - Markermeer'.

¹¹ Pagina 62 MER.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER de relevante leefgebieden van soorten en daaraan gerelateerde systeemeisen in beeld te brengen. Daarmee kan de bijdrage aan TBES en PAGW geoptimaliseerd worden. Ook geeft dit inzicht in de bijdrage aan de KRW en Natura 2000 doelen. Met bijvoorbeeld een expert oordeel is dit voorafgaand aan het besluit over het VKA/VKE in beeld te brengen, eventueel met in een inschatting van minimale of maximale bijdrage. Dit kan per instandhoudingsdoel, maar kan eventueel worden samengenomen (zoals bijvoorbeeld visetende watervogels).

2.2 Effecten op natuur en water

Gevolgen voor beschermde gebieden

In het MER fase 1 wordt geconstateerd dat niet kan worden uitgesloten dat (met name) aanlegwerkzaamheden kunnen leiden tot significante negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van (vooral) de Oostvaardersplassen. Het MER concludeert dan ook dat het MER fase 2 een Passende beoordeling dient te bevatten. De Commissie ondersteunt deze conclusie. Aandachtspunt daarbij is dat voor een deel van de beïnvloede soorten de aantallen nu onder het instandhoudingsdoel liggen. Dit betekent dat versturende effecten, met name indien die langer aanhouden, het behalen van die doelen verder buiten bereik kunnen brengen.

De Commissie adviseert de Passende beoordeling waar mogelijk kwantitatief uit te voeren en (ook bij mitigatie) rekening te houden met de meest gevoelige perioden.¹² Indien aantasting van de natuurlijke kenmerken in de Passende beoordeling niet kan worden uitgesloten dan kan het project alleen doorgang vinden als de ADC-toets¹³ in de juiste volgorde succesvol wordt doorlopen. In ieder geval voor de *dwingende reden van groot openbaar belang* zal het dan nodig zijn om een relatie te leggen met het halen van de instandhoudingsdoelstellingen.

Nadere uitwerking water- en stoffenbalans in fase 2

In het MER fase 1 is voor de alternatieven een waterbalans uitgewerkt voor een gemiddelde jaarsituatie. Het MER geeft aan dat in fase twee de bijdrage aan KRW doelen in Markermeer en regionaal systeem in beeld worden gebracht. Maak bij de beoordeling van doelbereik en milieueffecten in het MER fase 2 gebruik van tijdsafhankelijke (seizoensgebonden) water-, nutriënten- en slibbalansen.

2.3 Landschap, Cultuurhistorie en Archeologie

Het plangebied kent een aantal cultuurhistorische elementen en een hoge archeologische verwachtingswaarde voor de prehistorie en scheeps- en vliegtuigwrakken. Het MER-fase 1 rapport beschrijft de effecten op het thema Landschap, Cultuurhistorie en Archeologie.¹⁴

¹² Hoge energetische kosten kunnen leiden tot hogere additionele sterfte.

¹³ Als uit de Passende beoordeling blijkt dat aantasting van natuurlijke kenmerken niet is uit te sluiten, dan volgt de ADC-toets: Zijn er Alternatieve oplossingen met minder gevolgen voor het gebied? Zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het moet doorgaan? Als er geen alternatieven zijn, maar wel dwingende redenen van groot openbaar belang, dan moet er Compensatie plaatsvinden. De ADC-toets hoeft niet in de Passende beoordeling of het MER te worden opgenomen. In dat geval adviseert de Commissie in het MER wel een aanzet voor een ADC-toets op te nemen.

¹⁴ Zie hoofdstuk 10 van het MER.

Landschap en cultuurhistorie

De Oostvaardersdijk is in 2016 hoog gewaardeerd als ‘watererfgoed’ door het waterschap Zuiderzeeland. De Provincie Flevoland heeft de dijk opgenomen op de Cultuurhistorische waardenkaart. Het landschap als geheel kent een waardering op zowel Rijks- als Provinciaal niveau.¹⁵ De Commissie is van mening dat de beschrijving van het aspect landschap en cultuurhistorie in het MER fase 1 op meerdere punten onvoldoende uitgewerkt is, waardoor de effecten van de alternatieven onjuist in beeld gebracht zijn. Het gaat om de volgende punten:

- **Onderscheid tussen landschap en cultuurhistorie.** Effecten door ingrepen aan de dijk worden in de samenvatting en hoofdtabel niet beoordeeld bij cultuurhistorie, omdat deze al bij landschap zijn ondergebracht. De onderwerpen voor respectievelijk landschap (tabel 10.1) en cultuurhistorie (tabel 10.2) verschillen echter wezenlijk. Landschappelijke criteria gaan in het MER met name over beleving. Hierdoor zijn de (indicatieve) effecten op de fysieke kwaliteiten van de dijk niet in beeld.
- **Negatieve effecten op de dijk staan los van positieve effecten van het ontwerp.** Een groot belang wordt toegekend aan beleefde kwaliteit. Het MER neemt een voorschot op de kracht van een toekomstig ontwerp (mitigatie) en de beleving daarvan, zonder zicht daarop of verdere waarborg daarvan. De positieve waardering die vooral gebaseerd is op beleving, schenkt in de managementsamenvatting en in de samenvattende tabel¹⁶ ten onrechte geen aandacht aan de negatieve effecten op fysieke kwaliteit. Bovendien zijn de effecten op de bestaande en beschermde waarden van het landschap negatief. Eventuele nieuwe kwaliteiten van een nog uit te werken ontwerp moeten hiervan los gezien worden, ook in de samenvatting van het MER.
- **Alternatieven verschillen in effect.** De alternatieven verschillen onderling in het aantal nieuwe inlaten (respectievelijk één, drie en vier), maar dit heeft geen gevolg voor de beschreven effecten op de fysieke kwaliteit van de dijk. Dit vindt de Commissie onnavolgbaar. Meerdere ingrepen in de dijk leiden normaalgesproken tot grotere of in elk geval andere effecten.

De Commissie adviseert het MER voorafgaand aan het nemen van de voorkeursbeslissing aan te vullen of aan te passen, zodat de negatieve effecten op het huidige landschap los worden beschreven van de eventuele positieve effecten van een toekomstig ontwerp. Breng de effecten voor de verschillende alternatieven duidelijk in beeld, ook in de samenvatting, en breng deze in relatie met de waardering van het landschap bij provincie en Rijk als rationeel landschap.

Archeologie

Voor het MER is geen archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd. Daardoor ontbreekt de onderbouwing van paragraaf 10.3 *Archeologische (verwachtings)waarden op land en water*.

Het MER maakt onvoldoende duidelijk welke ingrepen waar in de bodem zullen plaatsvinden (verbreden sloten en geulen, aanleg van dammen) en in welke mate deze invloed hebben voor de eventueel aanwezige archeologische waarden. De effectbeoordeling is gebaseerd op

¹⁵ Het IJsselmeergebied, land van betekenis. Nederland van betekenis (deel 5, RCE, 2018),; Neeffjes et al. 2018, Cultuurhistorische biografie van het IJsselmeer. Cultuurhistorische Waardenkaart Flevoland. (<https://kaart.flevoland.nl/cultuurhistorie>); Milieurapport Omgevingsplan Flevoland (2006, 66).

¹⁶ Tabel 2, pagina 17 van het MER.

het raadplegen van beleidskaarten en levert daarmee alleen algemene informatie. Verder heeft het MER een aantal onvolkomenheden:

- **Effectbeschrijving niet consistent.** Alle alternatieven zijn in het MER licht negatief beoordeeld voor archeologie. Echter in de tekstuele toelichting (p 207) wordt alternatief 1 als neutraal beoordeeld. De tekst en de tabel (10.4) komen niet overeen.
- **In situ behoud ten onrechte niet als uitgangspunt onderzocht.** In het MER (10.3.3) staat dat archeologische resten worden veiliggesteld door opgraven en archeologische begeleiding tijdens de werkzaamheden. Uitgangspunt voor mitigatie moet echter altijd zijn behoud in situ.¹⁷ Dit uitgangspunt ontbreekt geheel in het MER en is dus ook niet meegenomen in het onderzoek. In de samenvatting van het MER (Tabel 2, 17) wordt zelfs gesteld dat er geen mitigerende maatregelen zijn.

Gezien het feit dat de effecten op archeologie gering zijn en ook in fase 2 nog vermeden dan wel gemitigeerd kunnen worden, is het voor de keuze tussen de alternatieven niet van groot belang om bovenstaande onvolkomenheden voor het MER fase 1 aan te vullen. De Commissie adviseert de onderbouwing voor archeologie aan te passen voor het MER fase 2 en de mitigerende maatregelen gedetailleerd in beeld te brengen.

---

¹⁷ Behoud in situ is uitgangspunt voor archeologische waarden, zoals opgenomen in de *Wet op de archeologische Monumentenzorg*. Zie ook: ook: <https://www.cultureelerfgoed.nl/binaries/cultureelerfgoed/documenten/publicaties/2007/01/01/behoud-in-situ/05-gids-wetten-en-regelingen-2007.pdf>.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing

Toetsing door de Commissie

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of het MER de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. Als er informatie ontbreekt of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Dat is het geval als aanvullende informatie in haar ogen kan leiden tot andere afwegingen. Dan adviseert de Commissie de ontbrekende of gecorrigeerde informatie alsnog beschikbaar te stellen, voordat het besluit wordt genomen. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de werkgroep het gebied bezocht waar milieugevolgen kunnen optreden. Meer informatie over de [Commissie](#) en over haar [werkwijze](#) vindt u op onze website.

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ir. Annemie Burger (voorzitter)

drs. Gert Dekker

dr. ir. Zwanette Jager

dr. Heleen van Londen

dr. Marcel van der Perk

drs. Willemijn Smal (secretaris)

ing. Rob Vogel

Besluit waarvoor dit milieueffectrapport fase 1 is opgesteld

MIRT voorkeursbeslissing.

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor activiteiten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een MER vereist zijn. De bijlagen C en D bij het Besluit milieueffectrapportage geven aan om welke [activiteiten](#) het gaat. Voor deze procedure gaat het in ieder geval om de activiteit , “functiewijziging van water (D9)”. Een MER is ook nodig omdat effecten op Natura 2000-gebieden optreden die in een Passende beoordeling moeten worden beschreven. Daarom is een gecombineerd plan-/project-MER opgesteld.

Bevoegd gezag besluit en m.e.r.-procedure

De minister van Infrastructuur en Waterstaat en de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Initiatiefnemer besluit

De minister van Infrastructuur en Waterstaat (Rijkswaterstaat).

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

Het bevoegd gezag heeft de Commissie gemeld geen zienswijzen of adviezen te hebben ontvangen.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3453](#) in te vullen in het zoekvak.

Commissie voor de milieueffectrapportage
A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

t 030-2347666
e mer@eia.nl
w commissiemer.nl

